

Tisková zpráva Klimatické koalice

OSN, Evropský parlament, ekologické organizace a sílí hlas veřejnosti vyzývají politiky k rychlejšímu snižování emisí skleníkových plynů. V pondělí začne výroční konference OSN o změně klimatu v Madridu

29. 11. 2019

O krocích nutných k dosažení nízkouhlíkové ekonomiky a k odvrácení klimatického rozvratu ohrožujícího bezpečný život na Zemi budou politické špičky jednat na konferenci COP25, která se koná v Madridu ve dnech 2. – 13. prosince. Jednat se bude také o pravidlech pro mezinárodní obchodování s emisemi, která se nepodařilo dohodnout na loňském summitu v polských Katovicích. Dalším tématem konference je nástroj pro odškodnění ztrát a škod, s nimiž se musejí vyrovnávat nejchudší země vlivem dopadů změny klimatu.ⁱ

Loňské i letošní zprávy OSN upozorňují na zcela nedostatečné globální úsilí ve snižování emisí skleníkových plynů, ohrožující naše šance zabránit katastrofálním dopadům změny klimatu a splnit cíle stanovené Pařížskou dohodou. Poslední zpráva UNEP o snižování emisí “Emissions Gap Report 2019”ⁱⁱ vydaná 26. 11. 2019 ukazuje, že navzdory veškerým dosavadním závazkům koncentrace skleníkových plynů v atmosféře nadále stoupá. V důsledku dlouhodobé nečinnosti vlád bude nyní udržení oteplení na relativně bezpečné úrovni vyžadovat meziroční snižování emisí o více než 7 %. Bez navýšení závazků a jejich důsledného plnění bude naopak svět pokračovat nebezpečnou trajektorií směřující k oteplení o více než 3 stupně Celsia do roku 2100, které bude mít pro mnohé části světa a miliardy lidí zcela fatální dopady.

Podle OSN i ekologických organizací bude zásadním milníkem v celosvětovém obratu k bezuhlíkové budoucnosti rok 2020. Pokud v příštím roce jednotlivé státy nepřijmou účinná opatření k rychlému snížení emisí, promarníme naši poslední reálnou šanci odvrátit nejhorší dopady změny klimatu.ⁱⁱⁱ Zpráva UNEP vyčísluje, že globální úsilí o snížení emisí se musí zvýšit alespoň pětinásobně, přičemž v průmyslových zemích, včetně Česka, musejí emise klesat výrazněji než v rozvojových zemích.^{iv}

Evropská unie se v rámci Pařížské dohody zavázala snížit emise skleníkových plynů do konce příštího desetiletí alespoň o 40 procent. Ve světle nových vědeckých poznatků o stavu klimatického systému^v prosazuje Evropský parlament navýšení cíle EU ve snižování emisí skleníkových plynů na minimálně 55 % do roku 2030 oproti r. 1990. To by bylo v souladu s dlouhodobou strategií dosáhnout do poloviny století uhlíkové neutrality, jejíž schválení ovšem stále blokuje tři členské státy - Česko, Polsko a Maďarsko. Ekologické a rozvojové organizace proto vyzývají premiéra Babiše, aby toto úsilí neblokoval a společný ambiciózní cíl podpořil. Evropská unie se tak stane leaderem hodným následování pro ostatní státy světa.

Pavel Příbyl, ředitel Českého fóra pro rozvojovou spolupráci - FoRS, řekl:

„Další klimatický summit, na nějž, pokud jde o pomoc Česka rozvojovým zemím se zvládním dopadů změny klimatu, odjíždí premiér Babiš s prázdnou. Na konferenci v září v New Yorku se dokonce nechal slyšet, že nikomu žádné peníze nedá. Česko je tak poslední zemí v rámci Visegrádské čtyřky, která ještě nepřispěla do Zeleného klimatického fondu, hlavního nástroje pomoci. Vláda o nové výši našeho příspěvku ani nezačala jednat. Zkrátka: Trapné. Trapné a ostudné.“

Michaela Pixová, koordinátorka Klimatické koalice, řekla:

„Klimatický summit v Madridu se bude konat ve zcela novém bezprecedentním kontextu. Klimatická krize je již v plném proudu a citelně již dopadá nejen na lidi v rozvojovém světě, ale také na obyvatele bohatých zemí. Denně vidíme zprávy o obrovských požárech, bouřích i povodních, stoupajících hladinách oceánů, o umírajících lesech a zvířatech, zničených úrodách i obětech na lidských životech. Po celém světě vyšly do ulic miliony lidí, kteří od politických a ekonomických elit požadují skutečná řešení situace, bez kterého se velmi brzy staneme svědky postupného kolapsu celé lidské civilizace. To, že značná část politických špiček podceňuje urgenci situace, která zásadním způsobem ohrožuje budoucnost dnešní mladé generace na Zemi, je naprosto neomluvitelné a neakceptovatelné.“

Edvard Sequens, energetický konzultant pracující ve sdružení Calla, řekl:

„Od Andreje Babiše v Madridu čekám spoustu planých slov o jaderné energetice jako české cestě dekarbonizace našeho hospodářství. Ve skutečnosti ale nové reaktory řešení náhrady uhelných elektráren kvůli době stavby a extrémním nákladům přinést nemohou. Ani v takovém objemu nejsou plánovány. A tak bude mít premiér prázdné ruce, protože s dnešními plány ministerstva průmyslu na plíživý rozvoj obnovitelných zdrojů energie se potřebný obrat ke snížení našich vysokých emisí udělat nedá.“

Jan Freidinger, Greenpeace, řekl:

„Aby tu chtěly žít i naše děti. To hlásal před volbami z billboardů Andrej Babiš. Neřešení klimatické změny může již brzy přinést jiné dilema - půjde o to, aby tu naše děti vůbec žít mohly. Přestože Andrej Babiš často opakuje, že plníme Pařížskou úmluvu, není to pravda. Naopak aktivně blokuje jakékoli snahy na úrovni EU, jako je uhlíková neutralita nebo větší snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030, abychom se alespoň přiblížili k tomu, na čem se v Paříži státníci dohodli, tedy aby maximální oteplení planety nestouplo ideálně o více než 1,5 °C. Jedině tak předejdeme těm nejděsivějším dopadům změn klimatu.“

Jiří Dlouhý, předseda Společnosti pro trvale udržitelný život, řekl:

„Klimatický summit v Madridu se bude konat v prvních dnech nové Evropské komise, ve kterou všichni, kteří berou klimatickou krizi vážně, vkládají velké naděje. Tento optimismus znovu potvrdila její nová předsedkyně Ursula van den Leyen ve středečním inauguračním projevu v Evropském parlamentu.^{vi} Česká republika je ale vážnou brzdou progresivních řešení změny klimatu v Evropě, podle prof. Sachse může právě náš negativní postoj poškodit velmi vážně zájmy mladých generací nejen u nás.“

Stanislava Tomková, koordinátorka kampaně Česko proti chudobě a nerovnostem, řekla:

„Klimatická změna nezpochybnitelně způsobená průmyslovou činností má nejen katastrofické důsledky na životní prostředí, ale také obrovské sociální dopady zejména v nejchudších zemích, které se na emisích skleníkových plynů podílejí ze všech nejméně. Tato nespravedlivá distribuce má být kompenzována Zeleným klimatickým fondem. ČR je se svými 12,5 tunami skleníkových plynů na 1 obyvatele 4. největší znečišťovatel v EU, a přesto se ke své odpovědnosti nehlásí. Vyzýváme proto vládu ČR, aby začala jednat a v souladu se svými závazky o naplňování cíle SDG 13 schválila a navýšila příspěvek do Zeleného klimatického fondu a přestala blokovat dohodu EU o uhlíkové neutralitě.“

David Číp, předseda ČSOP JARO Jaroměř, řekl:

„Jako nezisková organizace, věnující se ochraně biologicky hodnotných lokalit, si uvědomujeme, že ochrana klimatu musí jít s ochranou biodiverzity ruku v ruce. Mimo problematiku klimatické krize vnímáme jako vážný problém i eutrofizaci krajiny, k níž využívání fosilních paliv a globální oteplování přispívá. Nutnost rychlého přechodu na udržitelnou energetiku bez fosilních zdrojů, podpora lokálních, ekologicky pěstovaných potravin, revitalizace vodních prvků v krajině a další opatření jsou pro udržení funkční krajiny a kvality lidského života nezbytné. Jako bohatá země, která mnoho let využívala fosilní paliva pro svůj rozvoj, bychom dnes měli být mezi těmi, které jdou příkladem v přechodu na udržitelný způsob života citlivý ke krajině, živočichům a rostlinám v ní stejně, jako k lidskému zdraví.“

Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA, řekl:

„Premiér Babiš a jeho ministři říkají, že Česko bojuje se změnou klimatu, ale skutky jdou často přesně opačným směrem. Příkladem je neustálá snaha prosadit co nejnižší cíl pro rozvoj výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, kde zaostáváme nejen ve srovnání se západní Evropou, ale jsme poslední i v rámci visegrádské čtyřky. To přitom neblokuje jen ochranu klimatu, ale také rozvoj moderního průmyslu a posilování energetické soběstačnosti a bezpečnosti obcí a rodin. Vláda bude mít v prosinci šanci to změnit a zvýšit cíl pro obnovitelné zdroje v národním klimaticko-energetickém plánu.“

ⁱ Více informací o pravidlech pro mezinárodní obchodování s emisemi a nástroji pro odškodnění ztrát a škod vám můžeme v případě vašeho zájmu zaslat.

ⁱⁱ UNEP: Emissions Gap Report 2019, dostupné zde:

<https://www.unenvironment.org/resources/emissions-gap-report-2019>

ⁱⁱⁱ <https://www.pbs.org/newshour/world/un-says-2020-is-last-best-chance-for-addressing-climate-change>

^{iv} UNEP: Emissions Gap Report 2019, dostupné zde:

<https://www.unenvironment.org/resources/emissions-gap-report-2019>

^v IPCC: Global Warming of 1.5oC, 2018; dostupné v jednom souboru na

http://amper.ped.muni.cz/qw/ipcc_cz/sr15/

^{vi} Speech in the European Parliament Plenary Session Ursula von der Leyen President-elect of the European Commission, dostupné zde: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/president-elect-speech-original_en.pdf